

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

detsember 2018 nr. 11 (210)

JÕOLUMEHE VIÄT

Jõolumies on tähtsüst täüs,
tõmbab ripsu, kus on käün.
Lasõb silmäd üle lehe.
Käüä viel ond mõjõtu peret.

Mõtlõb, kas ond taris viäti.
Sasja jaos sie üle siäti?
Ehk võib silmä kindi vaota,
viädi uõpis metsä taota.

LIISAMARI 2018

Äid pühi Kihnu valla puõlt

Veera pärjati kahe kõrge tunnustusega

Kolmkümmend aastat Kihnus kultuuritööd vedanud **Lääne Veera** sai kaks väärikat tunnustust - tema töö pärjati kõrgete auhindadega nii kultuurikui ka spordivaldkonnas.

Pärnumaa omavalitsuste liit andis tänavusel kultuuriauhindade galal „Tähesära“ Veerale tiitli Aastate Tegutseja. Piduliküritus toimus Jaanihanso siidritalus ja laureaadi tiitliga kaasnes ka rahaline preemia.

Sporditöötajate aastalõupidu oli üle-eestiline. Eestimaa Spordiliit Jõud tunnistas Veera aastate tegijaks kohaliku spordielu edendamisel.

Veera ütles, et on rõõmus ja üllatunud, et teda korraga kahel rindel on märgatud ja tunnustatud. „Aga kui vaatan oma tegemisi, siis olen need võibolla auga välja teeninud,“ lausus ta.

Väikesel saarel töötades ei saa kultuuri ja sporti lahutada - need on omavahel tihedalt seotud.

Spordivõistlusi on ta kultuurijuhina korraldanud kogu aeg, neist suuremad on Kihnu-Ruhnu mängud, Rannamängud ja eelmisel aastal lisandusid spordiliit Jõud mängud ja suveseminar, mida ta korraldada aitas. „Viimasel ajal on palju suuri asju juurde tulnud, ju siis on seda tähele pandud.“

Veera ütles, et kuigi oma

tegevusest kõige tähtsatat on raske välja tuua, siis üks kõige armsam on ikka oma laps ehk siis *Kihnu tantsupäe*, mida ta on korraldanud viimased seitse aastat. „Tantsu inimesed naudivad seda ja lähevad ära suurte elamustega,“ on Veera rahul.

Kuidas selline tunnustamine käib, kas tiitel öeldakse ette või selgub kohapeal? Päris ootamatu see ei olnud, sest lisaks kutsele helistati ja küsiti üle, kas ta ikka tuleb. See andis väikse vihje, seepärast pani Veera Tähesärale sõites mõned mõtted kirja, juhuks kui kõnet pidama peab. Pidigi, ja tema kihnukeelne kõne läks inimestele hinge. „Rääkisin, et kogu aeg lööb värina sisse, kui vaja püüene peale minna, järelikult olen õiges kohas, sest kui värinat enam pole, tuleb töö maha jätta,“ ütles ta.

Veerale on tema töö põnev ja südamelähedane ja kuigi korraldus on tihti aeganõudev ja töömahukas, siis üritustelt lahkuvate inimeste lahkend sõnad ja tagasiside on kõige suurem tunnustus ja tänu. Veeralt on küsitud ka, kas ta sai juba elutööpreemia kätte ja ta on vastanud, et see oli hoopiski motivatsioon elutööpreemia väljateenimiseks. „Mulle mu töö meeldib.“

Anu Saare

Kihnu pidutses maja

PUAEK

KÕRGÕ, VALGÕ NAGU JUÕES,
NÄÜTÄB KÄDE, KUS OND KUÕES.
LAEVAD, ET KÕIK JÕVAKS RANDA
PAELU NÄIN, KÕIK TULN TAL KANDA!

Männi Elme

Jõulueelsel ajal oli põhjust pidutseda kahe tähtsa sündmuse puhul: lõpule jõudsid uue kuue ja moodsa sisu saanud Kihnu tuletorni ja kauatehtud kaulikese Metsamaa pärimustalu ehitused.

Mõlema suurehituse taga seisnud SA Kihnu Kultuuri-ruumi juhataja Mare Mätas oli avapeoks valinud maagilise kombinatsiooniga kuupäeva 08.12. 2018.

Veeteede Ameti peadirektor Rene Arikas ütles, et nii nooruslik pole 154-aastane Kihnu tuletorn kunagi varem olnud. „Ta on saanud kõige uuema ja kaasaegsema valgustuse, mis üldse võimalik panna on,“ lausus ta. Valgust näitab tulesüsteem, mille projektid kinnituvad otse akendele ja näitavad valgust 11 mere miili kaugusele. 28-meetrise majaka tipus on uus tornikuppel ja mõistagi katab kogu torni värske värv nii seest kui väljast. Tähtis navigatsioonimärk on lumivalge pisukese punase lisandiga.

Tuletorni tipus lehvivad värvilised pallikesed ja seepärast ristas Mare selle jõulueelsesse aega sobivalt Kih-

nu jõulupuuks.

Arikas, keda avapeol hellitavalt tuletornide pealikuks ja veeteede meheks kutsuti, ütles, et majakal on tänapäeval suurem roll kui ainult laevadele tee näitamine. „Nende ülesanne on rääkida merekultuurist ja ajaloost, toetada kohalikku majandust läbi turismi ja seeläbi toetada kohalikku kultuuri,“ ütles Arikas, viidates, et just seda majaka taasavamine Kihnu jaoks teinud ongi.

Pitkääna puagi uueks saamine on Kihnu jaoks nii tähtis ajaloosündmus, et majaka õnnistas sisse Eesti metropoliit Stefanus. Samuti andis metropoliit õnnistuse Metsamaa pärimustalule.

„Looja võta õnne anda, hoia Kihnu mere randa,“ laulsid omad ja külalised ansamblile Kihnumaa kaasa.

Ega keegi imestanud, küll aga kõik imetlesid, et Järsumäe Virve oli majaka pannud laulu sisse. Selle esmaettekande tegi ta koos Urve, Raina ja Reenaga. „Kui tüdrukuid poleks, oleks ma kõss olnud,“ oli laulumem me hää l täitsa ära, aga oma tavapärase positiivse sõnumi saatis ta teele: „Samm

ka ja Metsamaa pärimustalu auks

ikka paremuse poole!“

Majaka avamislindeks säti-
tud kirju säärepaela sõlmis
lahti majandus- ja taristu-
minister Kadri Simson, kes
ütles, et loodab järgmistel
aastatel Kihnu tulles näha
rõõmsaid inimesi ja avatud
uksi.

Riigihaldusminister Janek
Mäggi leidis, et kihnlased ja
setod on Eesti regionaalpo-
liitika eeskujud. „Kui kultuu-
ri teha ja edasi kanda ei suu-
deta, pole inimese elul sel-
le koha peal tõsist mõtet,“
arvas ta. Tema hinnangul on
kihnlased teinud oma saa-
re palju suuremaks, kui see
tegelikult on ja paljud arva-
vad, et Kihnu on Saaremaa
järel suuruselt teine saar.

Kuna ministrid olid kohal,
kasutas Virve juhust ja
manitses neid, et mõni kopi-
kas võiks omast mööda min-
na töölistele ja pensionäride-
le.

Korda tehti ka tuletorni
kõrval asuv vana ait ja kui
kõik läheb plaanipäraselt
ehk riik tuletorni juures asu-
vad hooned Kihnu vallale üle
annab, tehakse korda need-
ki, samuti sealne ümbrus ja
tuletorni viiv tee. Minister
Kadri Simson ütles, et tema
toetus on olemas ja ka kesk-
konnaministeerium on posi-
tiivselt meelestatud.

Raha kulus majaka kordate-
gemisele rohkem kui algselt
plaaniti 700 000 asemel 770
000 eurot. Eesti juubeliaas-
ta puhul tehakse korda teisi-
gi majakaid, järgmisena võe-
takse ette Vilsandi.

Nii tähtsa sündmuse puhul
olid kohal Seto kuningrii-
gi kroonitud pead. „Hää,
et Mare on ilmas olemas,“
tegi Setomaa ülemsootska
Aare Hõrn kuldse kummar-
duse, kinkis majakat valva-
ma Kristuse ja Püha Maarja
Metsamaad hoidma. Naeru-
pahvaku kutsus esile kingi-
tuseks toodud suur pall, mis
MC Iveri teibiga teibitud ja
kandis kirja: kihnu + seto =
armastus.

Fotod: Silvia Soide

„Tunnen end siin nii kodu-
selt, et lähen kardina taha,“
ütles Hõrn tervitusnapsuks
hansapudelit peidust välja
võttes ja seto kombe koha-
selt igaühele kordamööda
pakkudes.

Ülemsootska hinnangul
võib Kihnu ja Seto mustri-
tes leida ühiseid jooni, mida
noorem põlvkond saab luge-
da ja luua kohalikel põlistel
maadel peresid. „Ja looks
uusi laule vanade laulude
baasil, et meie hõimud kes-
taksid ja liigutaksid eda-
si Soome- Ugri vägevate hoi-
muelt.“

Majaka avapidu läks suju-
valt üle Metsamaa avapeoks.
Kuna Metsamaal nüüd ruumi
laialt käes, peeti seal suurem
osa kõnesid ja jagati vastami-
si kingitusi.

OÜ Kihnu Puukoi oli val-
mistanud imeilusad puidust
majakad, millel sees tuli. „Et
see paistaks teie südamesse
ja näitaks valgust kõigile,
kes tahavad Kihnu tulla,“
ütles Egon Vohu kingitusi üle
andes. Mare leidis, et neid
võiks suuremas koguses
suveniirideks tootma hakata.

Väärika ja hinnalise kingitu-

se sai peaminister Jüri Ratas
– majakavaht Elly kootud
troi, mis pakendatud Kihnu
Puukoi valmistatud kinke-
karpi. Minister Mäggi lubas
selle järgmisel valitsuse
istungil üle anda ehk nüüd-
seks on see juba tehtud.

„Jüri Ratasel on õigus kan-
da kihnu riideid,“ ütles Mare
ja ütles, et kui tavaliselt üri-
tab ta selgitada ja veenda,
kui oluline kihnu kultuuri
hoidmine on, siis Ratas küsis
ise, kas tema saaks midagi
Kihnu heaks teha. Seejärel
tuletorni ehitus lahti läkski.

„See on erakordselt tore

kingitus Kihnu majanduse ja
kultuuri elavdamiseks,“ lau-
sus Mare. Karpi oli pandud
ka titemüts peaministri pere
värskele ilmakodanikule.

Vallavanem Ingvar Saa-
re ütles, et Mare visioon ja
sihikindlus on olnud selleks
hobuseks, mis on kogu seda
vankrit vedanud. „Mare on
suur ideede generaator, aga
alati on teda toetanud mees-
kond,“ lausus vallavanem.

„Eesti vabariik 100“ juht-
rühma esimees Toomas
Kiho kinkis metallist plaa-
di, nii nagu igale poole, kus
vabariigi juubelisünnipäeva

peetakse. Ja kruvid kinkis ta samuti.

Romantilise Rannatee logo-ga plaadi andis üle Pärnu Lahe partnerluskogu juht Mercedes Merimaa.

Mõistagi pärimustalus lauldi ja tantsiti: esinesid Kihnu pillilapsed Hilma juhendamisel ja Silvia Soide tantsurühm Pitsid Paistvad, samuti kõlasid setode pilliood karmoškale.

Mare närvid on korras, et ta julgeb pidu korraldada sellisel ajal, kui on reaalne oht, et tormituule pärast võivad külalised tulemata jääda, kõlas üks arvamus. „Marel on nii ilus kasukas, suvel ta seda ju näidata ei saa,“ naljatas teine.

Miks aga tegelikult Mare just jõulueelsel kibekiirel ajal avapidu korraldada tah-tis? Seda põhjendas ta oma emotsionaalses kõnes.

Mare rääkis, et tema suur unistus oli just Eesti vabariigi juubeliaastal kõik tööd val-mis saada ja valida avapäevaks numbrimaagiaga päev: 08. 12. 2018.

„Ühest küljest on see inimese edevus ja ambitsioon-nikus, mis sunnivad tegutse-ma ja muretsema ühiskonna

ja kogukonna asjade pärast. Teisalt sai Kihnu kultuuriruum 15-aastaseks ja selline numbrimaagia on seotud Kihnu kultuuri hoidmise püüdlustega.“

Mare: Minu jaoks on kultuur sündinud ja püsima jäänud talutoas.

Kümme aastat tagasi sündis temas kirglik soov teha Kihnu väike pärimuskultuurikeskus ja Kihnu SA Kultuuriruum ostis Metsamaa pärimustalu. Mare tunnistas, et sel hetkel oli Kihnu rahvaarv ja Kihnu kooliõpilaste arv tunduvalt suurem. „Siis oli rohkem lootust ja jõudu, et kõik peavad tegema endast võimaliku, et pärimuskultuuri hoida,“ sõnas ta.

Kümme aastat tagasi algasid Metsamaa talus pillilaag-rid, millest sündis **viis aastat** hiljem Kihnu pärimuskool, mille Konstantinoopoli patriarh sisse õnnistas.

Kümme aastat on kunstnik Jaak Visnapi juhtimisel Met-samaal kunstilaagreid kor-

raldatud ja selle aja jooksul on sündinud suurel hulgal naivistlikku ja päevakajalist kunsti.

Viis aastat tagasi andis vabariigi valitsus loa avada Kihnu tuletorni külalistele.

Ka järgmine aasta on märgiline. Suvel saab esimesest Kihnu Mere peost **kümme aastat** ja kevadel tuletorni avamisest **viis aastat**.

Mare võrdles oma kõnes Kihnu Kultuuriruumi tegevust tormisel merel seilamisega. „Meeskond on aastate jooksul kasvanud, mõned on maha karanud ja mõned üle parda heidetud,“ jutustas Mare. Praegu töötab sihtasutuses kuus inimest: Mare, Mari, Hilma, Marju, Elly, Ireen (Exeli tabeid ei kannata minu mõtted välja, see on kõige ebameeldivam selle toreda loo juures,“ on Mare aus.)

Pilk eesriide taha

„Mina olengi see õnneseen,“ ütles Mare korraks maha istudes Kihnu Lehele, kui pidukõned olid peetud ja külalised sõid-jõid, ajasid juttu ja tantsisid.

Seoses pärimustalu valmimisega on ta viimasel ajal

mõelnud, et kui paljud elavad linnades üürikorterites, rändavad ühest kohast teise, otsivad oma identiteeti, siis Kihnu inimestel on kõik olemas: oma kogukond, oma identiteet, oma kultuur. „Me olleme õnneseenend, me peaksimegi seda iga päev mõtlema,“ tunneb Mare.

Ometi pole Mare kõik need kümme aastat Metsamaad üles ehitades end kogu aeg õnneseenena tundnud, on olnud halbu ja päris karme aegu.

„2013. aasta jõululaupäeval tundsin, et ei taha enam elada,“ julgeb ta rääkida karmist tõest. Ta ei teadnud, kuidas vaadata inimestele silma, kuidas luua positiivset kuvandit, kui tema loodud sihtasutus Kihnu Kultuuriruum on uppumas.

„Laev lekib, tuleb vett sisse ja kohe upub ää,“ toob ta taas võrdluse laevaga. Sel jõululaupäeva õhtul oli Kihnu Kultuuriruumi miinus 28 tuhat eurot. Mare hakkas lugema päevi, mil tuletorn avatakse, et sealt hakkaks tulema tulu, et saaks laeva parandama hakata.

Nüüd, tagantjärele, on Mare mõelnud, et ei soovitaks kel-

legi sellist asja ette võtta.

„See on raske, see on üle jõu käivalt raske,“ tunnistab ta nüüd, kui kõik on ju tehtud. Esimeste käpulikukumiste ajal mõtles ta tõsiselt, et ei ujugi välja ja tunneb alles nüüd, teekonna lõpul, et on ujumise ära õppinud.

Raske teekond on aga jõudnud finaali.

„Ehitamine on võtnud jõu, eks nüüd on aeg sisule mõtlemata hakata,“ räägib Mare. Jätkuvad kõik senised tegevused: pilli-, kunsti- ja käsitöölaagrid, külapeod, kohvi- ja filmiõhtud, lisanduvad uued sündmused.

Miks üldse oli veel üht hoonet vaja, kui Kihnus on rahvamaja ja muuseum ja mõlemas korraldatakse palju sündmusi?

Mare hinnangul on rahvamajas palju pingutatud ja noored on selle omaks võtnud, aga tema suur soov ja kirg oli luua kodune rahvakultuurikeskus, mis asuks Kihnule omases 1930-40. aastate talukeskkonnas.

„Minu jaoks on kultuur sündinud ja püsima jäänud talutoas,“ usub Mare selle jätkumisse.

Anu Saare

◆ Majaka projekteerimine ja ehitamine läks maksma 770 000 eurot, seda rahastati Eesti riigi eelarvest läbi Veeteede Ameti.

Veeteede Ameti poolt juhtisid projekti haldusosakonna juhataja **Urmas Erlich** ja peadirektori asetäitja **Toomas Leetjõe**. Tänu nende meeste nõudlikkusele ja järjekindlusele sai torn õigeaegselt valmis, samuti jälgiti erilise hoolega ehituse kvaliteeti.

◆ Metsamaa ehituse hind on 10 aasta peale kokku ca 450 000 eurot.

Rahastajad on olnud Pria - abihoone I etapp, Leader - kõrvalhoonete kordategemine, EAS Regionaalsed Investeeringud - abihoone sanitaarsõlmed ja maakütte süsteemi väljaehitus, Leader - abihoone II korrus ja köögiplakk, peamaja I korrus, Interreg Est-Lat programm, katusseehitus, Leader-lõpunihitamine.

Lisaks EL rahastusele on andnud projektile regulaarselt kaasfinatseeringuid Kihnu Kultuuriprogramm ja Kihnu vald.

Suur kulu on olnud see SA-le omafinatseerimise poolelt, milleks kulunud viimase kümne aasta jooksul kõik säästud.

Erasponsorina on märkimisväärselt SA Kihnu Kultuuriruum ettevõtmise toetanud Kanadas elav kihnlane **Milvi Taylor**, tuhat tänu talle sinna ookeani taha!

Mare Mätas

Vanaemad on ilusad!

Eestis toimus esmakordselt iluduskonkurss GRAND-MA UNIVERSE 2018, kus valiti Eesti kauneim vanaema. **Kuraga Helga** võitis II printsessi tiitli ehk üldjärjestuses III koha.

Pühapäeval, 9. detsembril toimus Tallinnas klubis Privé suurejoonelise iluduskonkursi Grandma Universe/Classic Estonia 2018 finaali, kus võtsid mõõtu kaunid naised üle Eesti. Eelvoorust oli edasi pääsenud 16 finalistit, kellel lapselapsed või vanust üle 50 eluaasta. Sel aastal olid finalistid vanuses 43-68 eluaastat.

Vanaemade iluduskonkursi lõppvalimisele eelnesid kahe nädala jooksul erinevad ettevõtmised ja tegemised, mille käigus õppisid osalejad teinetest tundma ning seega sai finalistidest justkui väike perekond.

Esmalt oli käik kosmeetikasalongi, kus ilusatele naistele lisati värvide abil särtsu veelgi. Seejärel toimus fotosessioon, mille tulemuseks oli finalistide fotodega värvikirev väljaanne.

Käisime ka Playzone mängumajas, kus mängisime mängu "Leia mind pimeduses". See oli põnevusmäng 120 ruutmeetrisel pinnal pimedas, kus tuli kaasmängijaid otsida lõksudest, labürintidest ja salajastest tubadest. Kohati oli päris hirmus ja kõhedusttekitav, aga see-eest väga huvitav.

Ühel õhtul käisime külas moedisainer Kaja Kuristiku koduateljees, kust saime valida igaüks endale meeldiva ja sobiva kleidi lõpuürituseks. Minule hakkas silma värviline roosakas kleit, mille ka endale esinemiseks välja valisin. Kes soovis, sai kleidi pärast etteasteid endale osta.

Külastasime ka spordiklubi, kus oli huvitavaid treenimisi ja venitamise võimalusi.

Nädal enne lõppvaatust tut-

vusime Privé klubiga. Harjutasime laval kõndimist, enese tutvustamist ja kindlasti igal sammul naeratamist!

Kõik osalejad olid sõbralikud, heatahtlikud, huumorimeelsed. Tundus, et *show'd* võeti kui meelelahutust, uut kogemust, põnevust, enese proovilepanekut ning väljumist igapäevarutiinist.

Pühapäeva, 9. detsembril hommikul enne finaali käisime ilusalongis meiki teemas, seejärel juuksurisalongis ja pealelõunal algaski üritus! Privé klubi oli pidulik, särav, uhke ning glamuurne.

Modellidel oli vaja üles astuda ja ennast näidata kolmel korral. Esimesel korral pükstes ja kenas pluus-

sis, teisel korral Kaja Kuristiku disainkleidis ja kolmandal korral pidulikus õhtukleidis. Oli ka enda tutvustamise voor, kus igaüks sai endast lühidalt rääkida. Mina rääkisin sellest, et õnnelikuks teeb mind see, et olen sündinud Kihnus ja saanud seal läbi osaks Kihnu kui värvilise ja rõõmsa saare elulaadist ja rahvakultuurist. Pidasin tähtsaks öelda ka seda, mis mind rõõmustab – ausus ja siirus, mida näen oma lastelaste Amelie, Kusti, Jasperi ja Roosi silmades!

Kõik osalejad said korraldajate ja žürii poolt ära märgitud. Minul õnnestus saada üldjärjestuses kolmas koht – olin hinnatud II printsessi vääriliseks.

Pähe pandi pärlistest tiaara, kingituseks kuldpecker ja ümber seoti kuldne lint. Ka sponsorid pidasid osalejaid kingitustega meele.

Võitjad lähevad Eestit esindama jaanuaris 2019 ülemaailmsele iluduskonkursile Grandma Universe 2019 Bulgariasse.

Selle uue ja huvitava modellitöö katsetuse järel sai selgeks, et ega see töö ei ole mitte kõige kergemate killast! Nõuab palju tähelepanu ja harjutamist. Samas suurendab julgust särada, ennast hästi tunda ja rahva ees üles astuda.

Kõige parema meelega oleks tahtnud "üles astuda" oma armsates, mugavates Kihnu riietes, aga korraldajad-asjamehed arvasid, et sellega ma oleks liialt teistest erinev olnud.

Võistlus koos kõige eelnevaga oli tore kogemus ja vaheldus igapäevaelule. Soovitan ka teistel ilusatel Kihnu vanaemadel osaleda!

Veel tahaksin öelda, et kõige selle taga on minu armas tütar Kuraga Mari, keda tahan siinjuures väga-väga tänada!

Kuraga Helga

Kihnu jõulupuu Uue Kunsti Muuseumis

Kihnu Jõulupuu, mis toimub alati detsembri alguses Pärnus, on saanud pärnakate hulgas sooja vastuvõtu osaliseks.

Juba mitmendat-mitmendat aastat avame Uue Kunsti Muuseumis väikese jõuluturu, kus huvilised saavad osta Kihnu ja Manija naiste ja meeste käsitööd, maitsta ning osta kihnu leiba, saia, pirukaid, vorste ja teisi kihnu jõulutoite.

Siiski pole tegu üksnes väikese jõuluturuga Pärnu linnas, vaid ka tõsise kooliga neile, kes armastavad rahvuslikku käsitööd. Sel aastal avanes kaheksa päeva jooksul võimalus Kihnu meistrite käe all õppida kihnu naiste *njaputüed*, laulda Kihnu le omaseid laule ning seada tantsusamme koos mandrikihnlastega.

Avasime oma Jõulupuu laupäeval, 8. detsembril koos Koldõ Kaisa, Sarabu Jane ning Kasõ Kai pillimänguga ja ehtisime koos ära jõulupuu – uhke *männäpuu*.

Töötubades jagas varda kudumise nõu Armä Roosi, keda fännid ootavad alati „Elumõnu” raamat näpus, et autogrammi küsida. Roberi Martal oli kõvasti tegemist noortega, keda huvitas erinevate villaste paelte punumine. Lastega mängis Sarabu Silvi. Mandrikihnlaste *üläl-*

jõstmine oli sel korral eriti meeleolukas, sest Tiinamai Kesipaik tõi meie naistele esinema Sütevaka pärimusbändi. Nii palju kui eelmisel neljapäeval pole Uue Kunsti Muuseumi kohvikus ammu tantsitud.

Peomeeleolu ei seganud ka Kihnu toidu pakkumist. Kõige populaarsemad tooted meie jõuluturul olid räimerullid. Tundub, et neid ei jõua keegi nii palju valmis keerata, kui ostjad sooviksid.

Laupäeval oli suur rõõm võõrustada Pärnus Kihnu pillilapsi ja nende õpetajaid. Kontsert oli imeilus, ootame teid järgmisel aastal kindlasti tagasi! Pühapäeval laulsime Uiõmaja Hilma akordionisaatel Kihnu Jõulupuu lõpetamisel ära kõikide osalejate hääled. Kui mõni jõululaul

oli võõravõitu, siis laulsime selle läbi kohe mitu korda, et tuleval aastal asi paremini selge oleks.

Selleks aastaks on on Kihnu Jõulupuu Pärnus läbi saanud, ootame kõiki jälle meile

külla ka aastal 2019. Kauneid jõule ja rõõmurohket aastavahetust kõigile siin ning sealpool merd!

Koldõ Reet

SA Kihnu Kultuuri Instituut

Uute üritustena lisandusid Kihnu Pärimuspäevad jaanipühade aegu

... ja kodukohvikute päev Kihnu Keretäüs, mis oli õnnistatud ilma ja rõõmsa rahvaga.

Vanade tuttavate sündmustena jätkusid Mere Pidu

... ja tormituuli trotsiv Kihnu Viulifestival.

Kuidas Sul aasta läks

2018. aasta – mida tähtsat ja toredat juhtus? Võtame aasta kokku meelde ja mälestustesse. Mida võiks oodata uuel, 2019. aastalt?

Pihlaka Taivi

Mööduv aasta tõi kaasa palju häid emotsioone ja elamusi, kohtumisi toredate inimestega, meeldivat koostööd kogukonna ja ettevõtjatega.

Sooja tundegea meenutan Kihnu Keretäüt – esimest kodukohvikute päeva. Imeilus ilm, vahvad kohvikud, lahkend külalised ja kirev kultuuriprogramm – kõik kokku oli üks suur emotsioon.

Omaette elamus oli turismimarsruudi Kihnu Reesurattas avamine Pärimuspäevade raames. Kirev seltskond mootorrattastel, jalgrattastel, omad ja võõrad läbisegi, Maie lood-legendid kõrvus kajamas. See on omamoodi viis, kuidas meie, Kihnu inimesed, kutsume külalisi kogema seda väärtuslikku saart, mis on meie kodu.

Kodukohvikud pakkusid kihnapärast toitu.

Taivi sai Kihnu Reesurattale rõõmsalt hoo sisse lükata.

Olen rahul, et valmis sai uus külastajatele suunatud veebileht visitkihnu.ee. Leht on erinevates keeltes, isegi jaapani keeles. Sama lahendust kuvatakse sadama infokioskis, et külastajatele vajalik info igapidi kättesaadav oleks.

Mõned kohad looduses said rikkamaks pinkide, laudade ja uute prügikastidega. Õnneks osati neid hoida ja tahtlikku lõhkumist ei täheldanud. Järgmisel aastal plaanime samalaadseid tegevusi. Soovime, et Pilliots saaks korrastatuma ilme ja rannas oleks suvel mõnus aega veeta. Meil on tublid aednikud ja haldusmees, kes saare heakorra ja objektide korrashoiu eest vastutavad.

Sadamaturg sai oma teisel tegevusaastal hoogu juurde, ettevõtjad toimetasiid tublilt suve läbi. Pisut kahju on, et keegi kohvikut pidada ei soovinud, aga järgmisel hooajal katsetame jälle!

Valmis muuseumikuuri I etapp, mida rahastati Est-Lat Unesco Turism projektist. Uus maja annab võimaluse eksponeerida suuri museaale, viia läbi töötubasid või korraldada muud põnevat.

Rõõmu teeb, et tuletorn sai uue kuue ja Metsamaa talu renoveerimine on lõpusirgel. Mõlemad objektid omavad

? Mida ootad uuel?

ja küsime, mis peagi lõppevat aastat kõige enam iseloomustab, millised olid kordaminekud, emotsioonid, hetked, mis jäid

suurt mõju turismimajandusele ja rikastavad meie külastus- ja elukeskkonda.

Oleme alustanud Kihnu Eakate Kodu ettevalmistavate tegevustega. Nimetame seda planeeritavat hoonet praegu Kihnu Eakate Koduks ja Tervisekeskuseks, sest plaan on tuua ühte majja kokku hooldekodu pakutavad teenused, sotsiaalkorterid, perearsti ja eriarstide ruumid, apteegi ja kiirabi ning näeme seal hoones veel teisigi funktsioone. Tegeleme uue maja kuue ja visiooniga.

Tõises mõttes oli põnev ja seiklusrikas aasta!

Ükski ettevõtmine ei ole aga sooloprojekt, tegemiste taga on meeskond ja kordaminekud on ühislooming! Rõõm on töötada koos inimestega, kes julgevad unistada.

Kõik hea tuleb võtta kaasa uude aastaringi! Oluline on väikestest asjadest rõõmu tunda! Soovin kõigile armastust ja südamesoojust, hoolivust ja mõistmist, sallivust ja üksmeelt!

Leelo Tungla luuletus „Piparkoogisüda“ on üks minu lemmikutest, südamliku sõnumiga :)

*Vana aasta sammub, vaikselt ajalukku,
keerab enda kannul, ajakuse lukku.*

Kõik jääb selja taha- kes see mullust muudaks!

Oi, kui kõik, mis paha,

maha jätta suudaks!

Tulgu ilus aasta, küünla valgusvihus!

Piparkoogiraas ta

pisikeses pihus.

Pärast jõulupuhkust meenutagu seda:

piprast kui ka suhkrust tehti aasta süda!

Järsumäe Virve

90 aastat ei loe: sünnipäevalaps Virve on ikka rõõmus ja krapsl!

Kõige suurem ja tähtsam oli minu 90. juubel - see oli väga tore, rahvast oli palju ja väga palju oli austajaid. Tantsu tegime hommikuni, rahvas oli rõõmus ja kõik oli väga tore.

Südamesse on jäänud see, et vanajumal on andnud tervist: hommikul tõusen üles ja tervis on korras ja magada saan – paremat asja ei oska ütelda. Teeme ikka üks päev korraga!

Aasta on onud hea ja loodan, et uuel aastal tulevad uued rõõmud, uued mured, aga tahaks ikka, et kõik läheb hästi.

Uue aasta soov on, et oleks tervist, siis on elu veel.

Kihnu rahvale soovin kõike head, tervist ja toredat läbisäämist, et meie rahvas elaks ühe mütsi all, nagu on kogu aeg elanud.

Lääne Veera

Iga aasta lõpus küsitakse, mis olid kõige meeldejäädavamad elamused sel aastal ja mida ootad uuel aastalt. Kuna väga raske on välja tuua ühte elamust, sest aasta jooksul on neid elamusi nii-nii palju ja töö on väga mitmekesine, siis otsustasin anda ülevaate enda selle aasta tegemistest.

Aasta algas väga meeldiva üllatusega, sain Eestimaa Rahvamajade ühingult tunnustuspeol Väandras Kaheksakand 2017 nominendipreemia, mis antakse pikaajalise tegevuse eest kultuurielu edendamisel ja rahvamaja maine tõstmisel.

Talveperioodi üks suuremaid sündmusi oli rahvamajas kindlasti Virve 90. juubel. Järsumäe pereansambel on üles astunud ka teistel meie sündmustel oma särtsakate lugudega. Soovin neile palju jõudu ja edukat koostööd veel paljudes aastateks.

Teine suur koostöökamp on rahvamajal pasunakoor Õnn Tuli Õuele, kes on oma võimsa puhumisega mitmeid sündmusi rikastamas käinud. Nendega oli mul võimalus käia veebruaris Saaremaal.

Veebruarikuus toimus rahvamajas vastlapäev, saime koos Alamutimäel liugu lasta ja tänu Pärna tublidele meestele jäärattasõitu teha. Veel toimus kooli laululaste laulupäev ja vabariigi aastapäeva pidulik aktus, kus esines lisaks koolilastele ka muusik Frederik Kүүts. Ise olin kutsutud Pärnuse Rүүtli platsi pealavale Eesti 100 rahvapeole koos Tartumaa kahe toreda mutikesi mängiva kaaslasega õhtut juhtima. Osad Kihnu tantsijad said koos teiste suurte koolitatud rühmadega laval ka mõne tantsu teha. Vaatamata paukuvale pakasele oli kogemus ja pidu võimas.

Igal aastal märtsikuus toimub naistepäeva pidu, kus esinevad oma taidlejad ja sel aastal mängis tantsuks Ristikhein. Võtsin osa Eestimaa talimängudest Viljandis ja Eesti Folkloorinõukogu 25. aastapäeva konverentsist „Folklooritatud pilgul minevikust, olevikust ja tulevikust“, mis toimus Tallinnas.

Aprillis kutsuti mind esitama ettekannet Kihnu kultuurist TÜ Pärnu Kolledžisse Euroopa ja Eesti vaimse kultuuripärandi päevale ja oktoobris Viljandi Kultuuriakadeemiasse. Seda sorti kogemust mul pole eriti olnud, aga tundus, et läks hästi, sest tagasiside oli väga positiivne. Rahvamajas toimus Kiviõli kunstide kooli kontsert-tantsuõhtu ja jüripäeva jalgrattamatk jooksuvõistluste ning grilliga. Võtsin osa Traditsioonilisest Sabatantsu Festivalist Tallinnas ja sporditöötajate kevadseminarist Vinnis.

Maikuu algab juba kümneid aastaid koristuspäevaga, puhastasime taas teeääri ja riisusime Vanarahvamaja platsi puhtaks. Suvesündmused juhatas sisse Kihnu Seltsi poolt korraldatud Rämiretk. Toimusid veel traditsiooniline emadepäeva pidu ja Pärimuskooli kevadkontsert. Üks suuremaid kogukonna spordivõistlusi on Kihnu *Kõegõ Kangõmad*, kust võttis osa erinevas vanuses tublisid võistlejaid ja ka külali-

si mandrilt. Väga hea meel on näha, kuidas vanemad koos lastega üksteisele kaasa elavad ja Kihnu noored aktiivselt kaasa löövad. Võtsin osa ettevõtluspäevast, kultuuritöötajate õppereisist Läänemaale ja Kihnu Kultuuriruumi nõukogu töökoosolekust, mille liige ma juba aastaid olen.

Juuni algul toimus Kihnu kohvikutepäev *Kihnu Keretäus*, kus ka rahvamaja oma kohvikuga hoogsalt kaasa löi.

Rahvamaja külastas Agnese eestvedamisel ka sel aastal vereülekandekeskus, kontserti andis Möisaküla kammerkoor Kungla ja juubelpidu korraldab meie aktiivne ja tubli abimees Egert. Sellel kuul said paljud noored kätte oma kooli lõputunnistuse ja pidasin enda kohustuseks ka kõigile toredatele tuttavatele lõpetajatele lilli viia Pärnu Kontserdimaja ja sain näha, kuidas selliseid pidusid korraldatakse Vana-Vi galas.

Ja et sotti saada tänapäeva noorte muusikast, käisin Valikäärus rüppikontserdil. Juunis on meil traditsiooniks saanud laste jalgpallilaager, millest sel aastal võttis osa 37 last ja rõõm on, et kohtunikeks saame kutsuda oma noori, kes on varem aktiivselt nendes laagrites kaasa löönud. Üks suuremaid rahvapidusid on meil kindlasti jaanipäev ja sel aastal täitus mul esimese selle sündmuse korraldamisest 30 aastat. Tänavune jaanipäev oli suurejoonelisem veel seetõttu, et samal ajal toimusid saarel ka Pärnuspäevad, mis said teoks tänu Taivi poolt juhitud EST-LAT-15 projektile „Omakultuuri piirkondade arendamine ja tutvustamine turismi sihtkohtadena“.

Juuni lõpus oli mul suur au olla külaliseks kahes pulmas. Pulmakutse sain ka septembris rahvamajas toimunud pulma ja suureks asjameheks olin augustis peetud pulmapeol.

Veera annab 25. korda stardi Kihnu Jooksule.

Juulis korraldasin kahte suurt spordisündmust - Kihnu jooksu, mis toimus 25. korda, ja Pärnumaa mereäärsete valdade rannamänge. Kuu lõpus käis kontserti andmas Luunja naiskoor Jõeõed. Käisin nostalgitsemas ja ennast laadimas Viljandi Folgil ja võistlesin Pärnumaa võistkonnas spordiseminaril Käärikul, kust saime teatevõistluse esimese koha.

Kõige tähtsamaks sündmuseks juulis pean oma mamma Pärna Liisa 80-aastast juubelit, kus ümber laua oli 52 pereliiget, kaks ei saanud tulla. Olen väga tänulik oma suguvõsale, kes on mind pidevalt aidanud ja aktiivselt kaasa löönud küll sündmuste korraldamisel, esinemistel kui ka spordivõistlustel.

Augustis toimus mitu suurt traditsioonilist sündmust: Kihnu-Ruhnu mängud, *Kihnu Tansu Päe* ja suvelõpupidu, sel aastal koos Smilersiga. Rahvamajal on hea koostöö Trismile klubiga, kes korraldab *Männäkäbä* maratoni. Aitasin Tantsupeomuseumil korraldada väliseestlaste rahvatantsujuhtide suvelaagrit Kihnus, käisin Rahvamajade Suvekoolis Võru-

maal ja sain osa Pärnus Vallikääru aasal Saja-aastasest ööst, mis aasta lõpul pärjati mitme preemiaga. Samuti sain osaleda koos teiste kihnlaste ja kuulsate näitlejatega päris mängufilmi tegemisel Kihnus, küll massistseenis, aga võtted kestsid peaaegu terve päev. Selle Gerda Kordemetsa mängufilmi „Mehed“ esilinastus toimub aasta algul.

Septembris külastasid meid Kagu-Eesti kultuuritöötajad. Võtsin osa suurest palverännakust. Kose näiteseltsi „Kikerdis“ esitas rahvamajas etenduse „Nässu in memorial“, toimus veel Veronika Portsmuthi Kooriakadeemia Kontsertkoori kontsert, liikumispäeva tähistasime jalgrattamatkaga ja viiulifestivali öhtune pidu toimus samuti rahvamajas.

Oktoobris kohtusime saare vanematega eakatepäeval ja muuseumis saime kaasa rääkida infopäeval Turvaline kodukant. Võtsin osa kultuurikonverentsist Karksi-Nuias ja rahvamaja toreda seltskonnaga kultuuripäevadest Suure-Jaanis, kus õpetasime Kihnu tantse, laule ja käsitööd.

ERSO andis rahvamajas kontserdi juba teist korda.

Novembris oli hingepäev, ERSO kontsert „Oboest kont-rabassini“ ja suurejooneline kadripäeva pidu. Käisin noorsootöötajate koolitusel Tartus ja viisin Tallinnas läbi rahvatantsujuhtide koolitusel tantsutundi koos pillimehe Reedaga. Osalesin sporditöötajate sügisseminaril Narva-Jõesuus ja kauaaegse spordijuhi ja koostööpartneri Kaiu Kusassoni juubeliüritusel.

Detsembris käis külas jõuluvana meie pensionäridel. Kihnu valla töötajate ja koostööpartnerite jõulupidu toimus see aasta Pärnus, vaatasime Endla teatris etendust Surmatants ja pidulik õhtusöök toimus restoran Villa Ammendes.

Rahvamaja segarahvatantsurühmaga (kus enamus on naised:), aga suur kummardus poistele, kes meiega koos käivad) oleme teinud mitmeid esinemisi ja käinud ka mandril ennast näitamas ja kogemusi saamas. Jaanuaris tegime tantsutuba Hopneri majas Tallinnas, kevadel käisime kaks korda sanatoorium Tervises esinemas ja novembri algul pakkusime meelelahutust eakate klubi Kuldne iga avaüritusel Paikusel.

Veel olen püüdnud käia ikka kirikus laulmas, teiste korraldatud sündmustele tahan ju ka jõuda ja siis veel igasugused koolitused, infopäevad ja koosolekud. Rahvamaja, Vana-rahvamaja plats ja jõusaal vajab töökorras hoida, majale tulu teenida jne. Tegemisi on jagunud ja küsimusele, mis oli aasta kõige meeldejäädav sündmus, ma ei oska vastata. Kõik sündmused ja ettevõtmised on omamoodi elamused ja väga raske on midagi välja tuua. Mulle meeldib minu töö.

Kahju on aga natuke, et oma pere ja sõprade jaoks ei jätku piisavalt aega, aga nemad on sellega leppinud ja peavad mind ikka maailma kõige paremaks maamiks. Olen uhke oma

heade sõprade ja tuttavate üle kogu Eestis ja neid on väga palju.

Jõulukuu on täis sündmusi, kus meenutatakse kohe lõppevat aastat ja tänatakse tublimaid. Nii langes sel aastal suur õnn mullegi. Mind pärjati Pärnumaa Omavalitsuste Liidu poolt aastate tegutseja tiitliga kultuuritöötajate Tähesäral Jaanihanso CiderHouse's.

Teiseks suureks üllatuseks anti mulle Eestimaa Spordiliit Jõud spordiaasta lõpetamise peol üle tunnustus aastate tegija kohaliku spordielu edendaja kategoorias. Suured tänud märkajatele ja otsustajatele. Aasta lõpus osalen veel sporditöötajate Tähesäral Strandis ja EV100 Spordiaasta Tähed sündmusel Saku Suurhallis.

Mu aasta algas üllatustega ja ilusamat aasta lõppu ei teagi tahta!

Omalt poolt tahan tänada kõiki, kes te käite meie sündmusel ja elate meie tegemistele kaasa. Eriti tänan kõiki esinejaid ja neid, kes on Kihnu eest alati võistlemas käinud. Suured tänud hea koostöö eest valla allasutustele ja teistele ühendustele! Tänan oma endisi töötajaid ja laulunaisi, kes on olnud mulle alati toeks ja truud kaaslased igas olukorras. Kõige suurem kallistus Maiele, tema suure pühendumuse ja abi eest rahvamaja kultuurielu korraldamisel. Kultuurset ja sportlikku uut aastat teile kõigile!

Kihnu Jõnn

Naesõd laulsid sumuaidõs mio lemmiklaulu "Kui tulõviku tuuldõ tiivul..."

Elte-ieder, oli allõs aeg tänäve! Mia ikka 105 aastad juba kadun ning riägitässe ju miost telekäss ning raadiuss ning... Ei usuks! Kõegõ rohkõm lähäb enge ikka sie, kui oma

Kihnu mua piäl mäletässe ning lugu pietässe, sie põlõ ikka sedäsi oln mitte ju... Novembri viimse riede, kui sie määlestuspäe oli, tulid naesõd surnuaid miolõ laulma, suurõd vilmiaparaadid olid välles ning pärast muusiumis ning... Aitma-aitima!

Aga sedä ma ei salli, et sie uus Kihnu lae tormaga naa kjõmpus ond! Mis tal's ädä ond!? Ond mehed naa viletsäs jäen ve? Kui lae Silmävahel sõitma sünnü`mte, siis müüge maha! Eluaa ostõt ning müüdüd ning jälle ostõt, kui põlõ iä`mte! Tegutsõma piäb, ikka paramad oetsma!

Sui lõppus akkasid puaki arima, kustutasid tulõ ää, sügüse tormad kaela tulõmõs... Mia mõtlõsi, mis nüüd suab?! Kas tuõb mõnõ laeva randa!? Läks õnnõks kõik! Riik andn ikka raha ve!? Sedä juttu ju mio eluaegõs oli kua juba, et Esti omaede riigiks – kissi sedä uskus?! Mia küll ei ususs, et oma-dõga vällä väeb. Nüüd 100 aastad täude - küll kangõd kua!

Tulga uus aasta iä meitele kõikõlõ ning oma Esti riigile - ju`ka siis kihnlastõl kua jästi lähäb!

Orisselja Reet

Aasta 2018 tõi palju huvitavat tööd. Aasta esimeses pooles täitis Eesti merenduse teemadel Bulgaaria eest Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja rolli. Sinna perioodi jääb ka mu üks tähtsaim tööalane kordaminek. Oli au töötada Eesti delegatsioonis, mil eestlaste juhtimisel ja suunamisel tehti ajalugu Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni merekeskkonna kaitse komitee istungil. Tegemist on väga olulise sammuga vähe-se süsinikuheitega majanduse poole liikumiseks ning Pariisi kokkuleppes püstitatud eesmärkide täitmiseks.

Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni Merekeskkonna Kaitse Komitee 72. sessioonil võeti vastu esialgne strateegia kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks rahvusvahelises meretranspordis. Strateegia eesmärk on vähendada aastast kasvuhoonegaaside heidet laevanduses vähemalt 50% aastaks 2050 võrreldes 2008. aasta tasemega. Lõplik kasvuhoonegaaside heite vähendamise strateegia peab valmima 2022. aastaks. Läbirääkimised ei olnud kerged ja seda enam tuli pingutada, et saavutada eri osapooltele sobiv lahendus.

Kihnu Mere Seltsiga sai samuti üpriski palju ette võetud. Eredalt on mees veel maagiline muinastulede öö. Trükist tuli ka meie raamat "Kihnu Meremehe Lugu". Sügisel levitasin sõnumit Kihnu Jõnnust nii Tallinnas merefoorumil kui ka eri meediakanalites. Seda ikka selleks, et kihnlaste merepärand saaks kesta.

Suur üllatus oli tiitli Pärnumaa Aasta Vabatahtlik saamine. Pole küll mitte kunagi võtnud ühtki asja ette nõ diplomi pärast, aga ei salga, et kiita saada on alati hea. Ja tore, et Kihnu Mere Seltsi tegemised lähevad üldsusele korda. Järelikult oleme õigel teel.

Siinkohal tänaksin häid inimesi, kes mere seltsi tegevustega kaasa tulevad ja meid aitavad ja toetavad. Samuti kõiki meremehi, kes enda lugusid meie raamatu heaks jagasid.

Kuna meri on mu töö ja ka hobi, siis alati olen üritanud võõrsil selle paiga merepärandist rohkem teada saada. Sügisel olin Hamburgis töökohtumisel ja enne äralendu jäi paar tundi vaba aega ning veetsin selle sadamas ringi jalutades.

Ühe poe vaateaken tõmbas tähelepanu ja astusin sisse. Satusin tõelisesse paradiisi, pood oli täis samasugust kraami nagu me jõujaama oleme kokku kogunud. Pidin poe omanikule kohe seda ütleva ka, et meil on täpselt sama stiil. Vestlesime pikalt, tema tutvustas mulle põgusalt Hamburgi mereajalugu ja mina Kihnu oma. Vahetasime kontakte ja kui oli aeg rongi peale minna, siis sain kingiks kaasa isetehtud purjelaeva, mille poe omanik mulle sealsamas valmis ehitas. Laevakereks on plank vana sadama kaist ja purjeks ehe purjeriie vanalt purjekalt.

Sellised juhuslikud kohtumised annavad palju jõudu edasi tegutseda. No ja meie vana laeva Jõnn, millest on küll vahepeal saanud Tuuli, käisin ka kevadel Turu sadamas peale tööpäeva otsimas. Üles leidsin.

Soovin uueks aastaks kõigile palju tervist ja arukust. Enne kui hakata teiste tegusid või tegematajätmissi kritiseerima, küsime endalt, kas me ise oleme ideaalsed. Ärme näe teiste silmas pindusid, kui endal palgikoorem kanda. Vaatame koraks aknast välja ja tuletame endale meelde, et meie kodukoht asub keset merd saarel. Arvestame üksteisega...kõigiga.

Toomas Pajula

Koolipapa Pajula pani ameti maha.

Ootan juba kärsitusega, et see aasta läbi saaks. Aasta tõi kaasa mitu kurvakas tegevust sündmust. Eelkõige kolme parima sõbra ootamatu lahkumise. Kevadel Türrpu Enn, suvel vend Andres ja sügisel käisin Sakamaal sõber Walterit matmas. Ega Kihnu koolist lahkumine ka lihtne olnud. Aga see oli kindlasti õigeaegne. Varem või hiljem kooli etteotsa mõni hakkaja kihnlane ka pürgib.

Olen juba paar kuud oma silmakae operatsioonidega mässanud. Kevadeks lubati kotkapilku. Kirjutada arvutis on lubatud. Igapäevane enesekohustus on vähemalt kolm lehekülge. Kevad on minu jaoks ootus. Siis saan uuesti, kuidas ise tahan.

Uue aasta soov on mul aga seotud Eestiga. Et riigikogu valimistel oleks valijatel varasemast selgem pilk. Riigikogu tuleks täiesti uute, haritud ja tarkade inimestega komplekteerida - nad on meie hulgas ilmselgelt olemas. Ametnikud peavad hakkama alluma rahva huvidele.

Noodi Maie

Oli see aasta, nagu mitmed teisedki eelnenud aastad, huvitav ja kohtumiste rohke. Väga hästi mõjus nii kehale kui vaimule see, et suvetegemisi saatis imeline ilm. Sellist sooja

ja päikselist suve annab mäletada!

Ega kesksuvel eriti Kihnust ära käia ei saa – siis on saare külatajatega nõnda palju tegemist. Küll aga käisime külmemal ajal, kui rahvast Kihnus vähe liikumas, paaril korral Sakamaal: kevadel aprillis Berliinis ja sügisel novembris Frankfurtis oma kultuuri tutvustamas.

Berliini viidi külakostiks kuhjaga kihnu kultuuri.

Kihnu oli terve suvi läbi esindatud ka EV 100 raames Pärnu Muuseumis korraldatud suurel näitusel „Made in Pärnumaa“. Kui meenutada Aia Jürgeni näitust ja jutuajamist tema maailmarännakutest, Buravkovi Virge avalat pildiseeriat oma kodu ja Kihnu igatsusest, muuseumiööd või pärimuspäevi jne, siis võib möödunud aastaga rahule jääda küll. Mis siis, et kaua ja põhjalikult planeeritud Jõnnu mälestuspäevale ei saanud tormi tõttu tulla ükski ettekandega esinema pidanud külaline – see aitas jälle aimata tormi jõudu ja Jõnnu-suguste meeste vaprust.

Uue aasta plaanides on muuseumi püsiekspositsiooni uuendamine ja muuseumikuuri edasi ehitamine, täpsemalt ei saa öelda – *taham`tõ ää sõnuda*.

Soovin kõigile lahkete ja sõbralikke meelt ning head tuju asju koos teha – nagu näiteks sel suvel esimest korda toimunud ja väga hästi õnnestunud kodukohvikute päeval!

Jaan Urvet

Lõppevat aastat iseloomustab eelkõige soe ja pikk suvi ning selle algus pikal matkal Indoneesiasse. Küll uskusin, et soe suvi ka meie põhjamaiseid hingi sõbralikumaks muudaks. Aga jäi vaid lootus. Vaatamata suviste kuumakraadidele märkad ikka inimestes kurjust ja kiusamist. Ju siis on vaja veel palju päikselisi suveilmu, et säravamaks muuta ka inimtundeid.

Lõppenud aastal oli taas õnnelik võimalus palju juurde õppida. Ja mis saab veel parem olla põnevaist kursustest ja teadasaamistest. Olgu siis iseendast või teistest. See laseb olla elusam.

Lõppeva aasta suursündmus oli kindlasti esmakohutamine oma poolõdedega, nii siin kui ka sealpool piiri.

Eesti 100 sündmused ja objektid! Presidendi Ida-Virumaa missioon!

Uue aasta sooviks on ikka päikest taevasse ja inimestesse! Mõistmist ja koostööd! Muutusteks valmisolekut ja julgust! Aukartust elu ees, mis aitab meid hoiduda õnnetustest ja ootamatustest! Me ei ole maailma keskpunkt ja kõige väge-

vam, kes kõigega ja alati peab toime tulema. Eksiminegi on inimlik voorus. Tunnetan kooliski, et õpilasi kannustab tublidusele kartus eksida. Kuid millest siis õppida hakkamasamist, kui mitte eksimiste abil? Vist mitte õpikust?!

Pärna Egon

Rõõmus sündmus - Triinu ja Egoni pulmad!

Aastat 2018 jäävad mulle meenutama märksõnad nagu, tahe, rõõm, julgus, aga mõneti ka pettumus, kurbus ja hirm.

Aasta kõige tähtsam oli aga kindlasti minu ja Triinu pulmad. Siinkohal tahan tänada kõiki, kes meile selle tähtsa sündmuse korraldamisel ja läbiviimisel abiks ja toeks olid ning neid, kes meile sellel päeval ja sellele eelneval ning järgneval ajal kaasa elasid ning meie peale mõtlesid.

Uueks aastaks soovin kõigile elurõõmu, jõudu ja jaksu ning teotahet ja kordaminekuid. Soovin, et kõigil oleks südames ja hinges rahu.

Ruudu Paal

Minu hinnangul oli 2018 Kihnule ja kihnlastele hea aasta. Vald, riik ja inimesed ehitavad ning remondivad palju. See tähendab, et läheb hästi ja on võimalusi tekkinud kõike seda finantseerida.

Käib ka aktsioon „naabrist paremini”. Ettevõtlikud inimesed mõtleavad välja igasugu teenuseid, mida külalistele pakuda. Nii ka valla poolt toetatud Reesuratas – ikka selleks, et uhkustada meie ajaloo ja loodusväärtustega.

Väga hea meel on nii mastaapselt ettevõetud tuletorni remondi ja selle taasavamise üle. Külalistel on teistkordselt ki põhjust tuletorni minna.

Metsamaa kompleks sai valmis, mis tähendab, et seda on vaja sisuga täitma hakata. Jällegi mõned töökohad ja uued loomingulised väärtused tulemas.

Hajaasustus programm tõi nii mõnelegi joogivee tупpa ja septiku hoovile.

Päästehoone ehituse alustamine Kihnu saarele on midagi väga tähtsat ja juba käegakatsutavat - see on uus maamärk sadamas ja kindlustunne kohalikes.

Tegemistest märgiks ära kodukohvikute päeva, mis loodetavasti saab järje ka tuleval aastal.

Täna kõiki Kihnule panustajaid, eriti kohalikke ettevõtjaid.

Loodame, et teie eeskuju nakatab ja tuleval aastal on ettevõtjaid juba rohkem.

Tore oli sel aastal seegi, et Kihnus toimusid viied pulmad, millest kahest õnnestus ka isiklikult osa võtta. Minul ja Helyl möödus 8. augustil pumadest juba 10 aastat! Tore on, et traditsioone hoitakse ja pulmi suurelt peetakse. Palju aastaid kõigile värskest abiellunutele!

Kihnu sündis ka üle mitme aasta rohkem lapsi, see näitab, et saarel elu käib ja kõik pingutused parema homse nimel on põhjendatud.

Kõigile Kihnu Lehe lugejatele ja tegijatele soovin jõudu ja pealehakkamist ka saabuval 2019. aastal.

Nurme Silvia

Minu jaoks on see aasta olnud nagu Ameerika mäed – sinna on mahtunud palju eredaid momente, aga aga ka mitu väljakutset.

Minu jaoks oli väga oluline minu fotonäituse „Kihnu must-rid“ jõudmine Berliini, käisime seal kevadel koos ägeda Kihnu grupiga, et tutvustada kihnu kultuuri. Nautsime palavat ilma ja tõesti oli mõnus puhkus armsas linnas.

Tundsin, et olen mitmekordselt austatud, kui naisrühm sai Kihnu vallalt toetust esinemisriiete (siniste jakkide) jaoks ja ka mina sain toetuse uue kaamera ostmiseks. Ma ei saa kirjeldada, kui tänulik ma olen!

Naisrühmal Pitsid Paistvad oli mitu väljasõitu esinemistele Viljandi Öötantsupeole, Sangastesse ning Obinitsale, lisaks mitu esinemist Kihnus, kus on alati mõnus oma rahvale tantsida.

Silvia loodud naisrühm on pitsidel sel aastal kõvasti paista lasknud.

Alustasime rasket teekonda tantsupeole ja naised on palju pingutanud sinna jõudmiseks. Uuel aastal on kõige suurem väljakutse eelproovidel, kus peame ette tantsima ja liigijuhut otsustab, kas saame peole. Kuna konkurents on nii suur (ainult 50% meie kategoorias saavad sisse), siis tõesti loodame ja pingutame, et Kihnut uhkelt esindada tantsupeol.

Järgmisel kevadel on meie naisrühma ja minu fotonäitus kutsutud Kanadasse Torontosse, nii et palju põnevust ootab meid ees 2019. aastal.

Aga eks igal heal on oma halb külg ja minu jaoks on see ikka

koduigatsus. Detsembri alguses sai 10 aastat täis, kui kolisin Kihnu. Ma armastan siin oma elu ja sõpru, aga sel aastal rohkem kui varem kutsub kodu mind tagasi.

Olen palju võidelnud tunnega, et ei tea, kus tahan olla ja äkki on nüüd aeg järele oma perega olla. Ega ma ei kurvasta, iga päev siin Kihnus on mulle õnnistus ning ega ma kuskile ei kiirusta. Loodan, et 2019. aasta tooks mulle natuke selgust, kindlasti palju põnevust ja usun, et leian südames vastuse.

Aga kõige rohkem ootan uuel aastalt, et mu jalg paraneks täielikult ja saaksin uuesti metsas joosta ja tantsida! Vot...see on mu uue aasta soov!

Kuraga Mari

Minu jaoks on lõppev aasta olnud parajalt emotsionaalne ja isiklikku elu rikastav. Suurim rõõm oli loomulikult Roosil sünd, kes otsustas tulla punktipealt suve keskel. Ja milline kuum ja pikk suvi! Meie pere jaoks algas see palavus juba aprillikuises Berliinis, kus käisime Nurme Silvia fotonäitust avamas, ja jätkus poolde sügisse. Tõeliselt mõnus!

Mind rõõmustab väga, et mu "teine kodu" Metsamaa talu sai pärast 10 aastat ehitustööd valmis ja ka tuletorn särab kaunimalt kui kunagi varem. Hurra! See kõik on teoks saanud tänu Uiõ-Matu Mare hämmastavale sihikindlusele ja vaimujõule!

Kuraga noorpere kasvab: Kusti sai omaale mängukaaslaselaks Roosil.

Kudumisfestival oli samuti uus sündmus ja täiesti ainulaadne!

Minu jaoks oli 2018 ka enesearengu, sõpruse ja headuse aasta. Mitmel korral juhtus, et oli ühe või teise ootamatu asjaoluga abi vaja ja seda tuli tõesti uksest ja aknast! Milline suurepärane meeldetuletus, kui palju häid ja lahkeid inimesi on mu ümber! Olen selle üle siiralt tänulik. Mis uuel aastal veel võimalik on? Jään põnevusega ootama.

Uueks aastaks soovin, et võimalikult paljud võtaksid ette tee iseendani ja ärkaksid suuremale teadlikkusele. Seeläbi muutub kogu maailm paremaks. Lisaks muidugi loodan, et rohkem ja rohkem kihnu peresid leiaksid tee tagasi kodu-

saarele. Et oleks Kustil ja Roosil kasvades mängu- ja mõttekaaslasid!

Tälle Ingvar

Minul on hea meel, et 2018. aastal sai kinnituse Kihnu päästehooned ehituse alustamine. Selle projekti alustamise peale on kulunud kõvasti energiat ja taganttorkimist, palju sellist tööd, mida pole näha, aga mis on võtnud palju aega. Isiklikult olen siiralt õnnelik, et need tööd tänu peaministri toetusele on käima lükatud.

Oluline muudatus tööalaselt ka see, et vallavalitsuses vahetusid nõunikud ja lisandusid veel haldusspetsialist ja noorsootöötaja. See on samuti muutnud senist töökorraldust ja fookuses on pigem korraldamise ja koordineerimise küsimused. Varem oli rohkem käed-külge tegemisi. Uus olukord, toob jälle veidi värskeid tuuli ja uutmoodi kogemusi.

Uuel aastal soov on, et meie valla masinavärk töötaks õlitult ja saame uutele algatustele hoo sisse! Usku jätkub!

Laura Jõe

Suur tänu küsimast. Arvan, et minu 2018. aastat iseloomustab eelkõige enese proovilepanek ja toredad üllatused. Kui mõtlen Kihnule, siis tuleb mul kindlasti kohe meelde meie tore 4H klubi Suarõ Nuõrõd. Vabariigi 100. sünnipäeval tänas Kihnu vallavalitsus mind eduka tegutsemise eest 4H klubis. See oli mulle suureks üllatuseks.

Tore oli, et panime eelmise aasta lõpus paika plaani, et võtame oma noortega osa üritusest Kihnu Keretäis. Ega me vist ei uskunud päris kaua, millesse end mässinud oleme. Väga positiivne oli see, et meie vahvat kohvikut Uiõ-Matul külastas nii palju inimesi ja jäime oma tegevusega lausa plussi. Tegime ju seda tegelikult koostegemise rõõmu ja enda proovilepanemise eesmärgil. Nüüd on järgmiseks aastaks julgust ja kogemust rohkem.

Laural on jätkunud jaksu Suarõ Nuõrõd koos tegutsema panna.

Isiklikult elust rääkides oli kõige suuremaks muutuseks kolimine. Otsustasin kevadel, et jätan töö Tõstamaal ja kolin ära Soome, seda muidugi eelkõige seepärast, et oma elukaaslasega koos olla. Nüüd saabki jõuludeks koju Tõstamaale ja Kihnu ning esimene kuu Soome elu on juba läbi. Minu jaoks on see suur muutus, sest pole varem nii kaua oma päris kodust järjest eemal olnud, aga samas täitus unistus, et

saaks oma kodu (üürikorter võib see ju olla, kuid siiski oma).

Kindlasti ei lase end unustada Kihnu noortekeskus, sest see on pidevas arengus. Oli tore koos oma 4H noortega mõttegevusest osa võtta.

Hoolin Kihnu noortest väga ja koht, kus noored koos saaksid käia, ongi just puudu. See muidugi ei tähenda, et ilma noortekeskuseta koos käia ei saaks - käiakse ikka.

Soovin omalt poolt kõikidele toredat jõuluaega ning kordaminekuid uude aastasse. Vahet ei ole, mis kuskil kehvasti läheb, lõpuks tuleb ikka see õige ja kõik läheb paremaks. Tuleb lihtsalt oodata ära see õige hetk. Tunnen, et minu kõrval on kõige paremad inimesed ja ilma nendeta ei oskaks ma olla see, kes praegu olen.

Soovin, et Kihnu saare inimestel läheks hästi ning kõik oleksid üksteise vastu toredad ja head. Pole vahet, kui suur või väike on heategu, sellest on ikka kellelgi hea meel. Head vana aasta lõppu ja uue algust!

Rannametsa Käthlin

Sadama öömaja on aasta jooksul kõvasti arenenud ja uuenenud.

Iseloomustan möödunud 2018. aastat väga teguderohkena. Sadama Öömaja on jätkanud oma tegevust samadel tegevusaladel nagu eelmistelgi aastatel. Tegutseme usinalt selle nimel, et olemasolevate teenuste kvaliteeti tõsta ning uuea pakume omas majas koostöös Valdoga seminari korraldamise võimalust.

Uuendame öömaja igal talvel nii, kuidas võimalik ja arendame iseennast, et ikka oma külalistele parimat pakkuda. Suve üle keegi Kihnus kindlasti nuriseda ei saa, suvi oli ju imeliselt soe ja pikk sel aastal. Hooaeg algas palju varem ning kestis ka ikkagi kauem kui tavaliselt, võiks öelda, et septembri lõpuni. Jätkame Mairega samal rindel ka järgmisel aastal ja oleme jätkuvalt avatud aastaringselt.

Innustan ja kutsun meie kohalikke ettevõtjaid tegema koostööd. Kõiki, kes näevad vaeva millegi loomisel ja korraldamisel. Olen juba kaks hooaega kutsunud ettevõtjaid üles tegema koostööd nende teenuste müümisel. Teen seda jätkuvalt, sest ainult koos saame pakkuda oma külalistele suurepäraseid elamusi.

Suitsutsehhist möödunud on kindlasti tähele pannud, et osal majast on uus kuub ja see on kõik Valdo suur töö ja vaev. Osa hoonest sai eelmisel talvel täielikult renoveeritud ja PRIA toel ka uue katuse alla. Hoone eesmärk on toetada kaluri pere tegevuste mitmekesistamist püütud kala väärindamisel. Ja loodamegi uue aasta algusel kätte saada ka veterinaa-

rameti tegevusloa.

Tänaseks on ruumid suurmas jaos sisustatud ja harjutame juba kätt ning otsime omale toredaid ja töökaid abilisi kala töötlemaks. Uudishimulikele oleme alati avatud, et oma tegevusi tutvustada ja kui siiani sai kala Valdolt, siis nüüd võib seda ka minult küsida.

Pean tööalaselt suitsutsehhi korrastamist selle aasta suuri maks kordaminekuks, fassaadi korrastamine mõjutab suures jaos ka siiski Sadama öömaja külaliste muljet ning uue katuse all toimuv on minu jaoks üks suur uus kala-väljakutse.

Isiklikus elus oli selle aasta tegudeks kohvikutepäev ning Männi Jana ja Kase Railiga koos läbiviidud purjelaager, mis lastele vist täitsa meeldis.

Uuelt aastalt soovin palju uusi toredaid külalisi Sadama öömaja. Soovin jätkuvat suurepärase koostööd seniste partneritega. Olen avatud uutele väljakutsetele ning võimalustele koostööks.

Täna südamest Valdolt, Mairet, Vallot ja oma lapsi kes on kannatlikud ning minu tegemistes alati toeks nii nõu kui jõuga. Eriti tahan kiita Chadyt, kes tänu oma suurtele unistustele on hakanud mind öömajas jõukohaste töödega abistama - küll ta ükskord aru saab, kui suur see abi tegelikult on.

Männi Jana

Möödunud aasta on olnud minule muutuste aasta, midagi ei juhtu muidugi iseenesest ja kerge vaevaga, aga ma olen rõõmus, sest ... ma olen saanud teha asju, mis mulle korda lähevad, mis pakuvad positiivseid emotsioone ja hea kamp on alati toeks olnud.

Purjetamislaager oli meeldejäädav nii tegijatele kui ka osalejatele.

Kõige meeldejäädavam oli kindlasti purjetamislaager, mille Kase Raili, Rannametsa Käthlini ja kõigi osalenud noortega ühiselt korraldasime. Aitäh, teile! Laagri korraldamine on energiat nõudev, aga rõõmsad särasilmsed noored annavad positiivsust kordades rohkem tagasi. Nii et tuleval aastal alustame 15. juulil jälle!

Uueks aastaks ma soovin, et inimesed oskaksid näha ja rõõmu tunda nendest asjadest, mis on hästi. Sellele, mis on halvasti, oskab igaüks näpuga näidata ja teab täpselt, kuidas peaks-oleks-võiks olla. Kui me ise teeme ühe asja juba selleks, et midagi paremaks muuta, siis ongi põhjust rõõmustada.

Kihnu Keretäüs 2019!

Kihnu esimestel kohvikute päevaldel möödunud aasta juunis osales 16 ägedat ja omanäolist kohvikut saare eri paigus. Ilm oli suviselt soe ja küllastajate tagasiside üdini positiivne.

Kohvikute päevad aitavad kaasa kohaliku toidu ja toidukultuuri tutvustamisele ning meelitavad saarele ka rohkem külalisi. Kohvikute päev seob maitseelamused kohalikust toidust ja kultuurielamused rikkalikust kultuuriprogrammist, mida

avatud kohvikud ja õhtune simman pakuvad.

Kindlasti elavdab sündmus ettevõtluskeskkonda ja tugevdab kogukonna koostöövaimu.

Kutsun huvilisi üles taas osalema järgmise aasta *Kihnu Keretävel* 1. - 2. juunil!

Jaanuar on hea aeg mõtte kogumiseks, oma kohvikut tutvustava reklaamteksti nuputamiseks, ideede kirjapanekuks!

Kellel sotid juba osalemise kohta selged, võib mulle kohe teada anda. Jaanuaris

korraldame ka esimese kokkusaamise, sest reklaammaterjal peab aegsasti valmis saama ja piisav ajavaru tagab ürituse ladusa kulgemise.

Sündmust korraldame koostöös Saga Kihnu Kultuuriruum ja selle läbiviimiseks oleme saanud rahastuse Leader meetmest.

Häid mõtteid ja julget pealehakkamist!

Taivi Vesik,
abivallavanem
(ettevõtlus, turism)

Jõustub uus tehnoloogia

◆ 1. jaanuaril lõpeb aastaid kestnud olukord, kus tehnovõrkude talumistasud olid seadusega määramata. Talumistasu makstakse tehnorajatise kaitsevööndi ulatuses ja selle iga-aastane suurus on 7,5% maa maksustamishinnast.

Talumistasud tõusevad küll kordades, kuid kahjuks ei vasta need siiski maaomanike ootustele. Tasu katab eelkõige kaitsevööndis tasutatavat maamaksu ja pakub mõningast lisahüvitist maa kasutuse eest. Lisaks on omanikul õigus nõuda kulude hüvitamist, mida ta peab kaitsevööndis kandma (näiteks asulates heakorraldused). Kui tehnovõrgu rajatis (näiteks alajaam, sidepaigaldis) paikneb hoones, siis uudsena peab siin omanikule maksma vastava hooneosa kasutamise harilikku tasu (turuhinda).

Talumistasu saamiseks peab esitama avalduse võrguettevõtjale, kes on kohustatud vastava vormi avalikustama kodulehel. Talumistasu makstakse omanikule, kes on kinnistusraamatusse kantud 1. jaanuari seisuga ja kes esitas taotluse hiljemalt

VALLAVALITSUSES

◆ Ranna (Sääre küla) kinnistu jagati kolmeks ja koha aadressideks määrati: Ranna, Sauna ja Tamme. Kõigi kolme sihtotstarbeks jäi maatulundusmaa;

◆ Kihnu Vallavalitsuse esindajaks Kihnu Kultuuriruumi nõukogus nimetati Ingvar Saare;

◆ Maria Allikveele lõpetati seoses tema surmaga Koti 4 maade tagastamise menetlus;

◆ Kihnu Vallavalitsusele väljastati ehitisluba Lääne, Risti, Liiviku, Ristiku, Kaevandu ja Päästetepoo kinnistule veetassi ehitamiseks;

◆ Väljastati veetorustiku (Lääne-Päästetepoo) kasutusluba;

◆ Parandati ilmne ebatäpsus 12.02.2014 aasta korralduses „Riigimaale hoonestusõiguse seadmine“ (maaüksuse maksustamishinna aktis oli viga maa maksustamishinna arvutamisel);

◆ Kiideti heaks Kihnu Kooli lahtiolekuaeg. Alates 01. novembrist 2018 on lasteaed avatud 8:15- 16:15;

◆ Kooskõlastati Vete (Sääre küla) elamu ümberehitamise

eskiislahendus;

◆ Kinnitati Silvia Soide esitatud valla toetusfondi kasutamise korra tingimustele vastava projekti „Kihnu naisrühma arendamine“ eraldatud toetuse kasutamise lõpparuanne;

◆ Ametiauto Volkswagen Caravelle 864MFR eest määrati vastutavaks Jaanus Kott;

◆ Hajaasustuse 2018. aasta programmist vabaks jäänud vahendid kantakse vastavalt seaduses nõutule tagasi Riigi Tugiteenuste Keskusele;

◆ Jaan Urvetile anti töölepingu kehtivuse ajaks üürile Uusmaja 5;

◆ Viive Tutt'ile väljastati ehitisluba abihoone/saunamaja püstitamiseks Otsasutile (Rootsiküla);

◆ Reservfondist eraldati 1662 eurot tanklakai õhtustamise ning slipi käigutee ja 1440 eurot Kihnu välibaasi ja Võrgu kuuri kinnistute munitsipaalomandisse taotlemisega tekkinud kulude katmiseks;

◆ Pikendati hajaasustuse programmi 2018. aasta taotlusvooru toetuslepingute sõlmimise tähtaegu kuni 30.04.2019.

võrkude talumistasude seadus

1. mail. Tasu makstakse väl- ja 30. septembriks. Korter- majade puhul võib avalduse esitada ka korteriühistu. Kui avaldus on esitatud enne uue seaduse jõustumist, ei pea taotlust uuesti esitama. See võib olla siiski vajalik, sest avalduses tuleb ära näidata, kas tehnorajatist võimaldab kaitsevööndis maa sihtots- tarbelist kasutamist või on see piiratud. Esimesel juhul väheneb talumistasu poole võrra. Varasemate avaldus- te puhul kehtib vaikimisi eel- dus, et maad saab sihtotstar- beliselt kasutada.

Talumistasu ei maksta, kui selle suurus kinnistu kohta jääb alla ühe euro. Talumis- tasu ei maksta tehnovõrgu selle osa eest, mis on vajalik ainult samal kinnisasjal tee- nuse tarbimiseks. Talumista- su makstakse üldjuhul met- sa- ja põllumaa sihtotstarbe- ga (maatulundusmaa) kinnis- tute puhul, muu sihtotstarbe- ga kinnistute puhul makstak- se seda vaid juhul, kui maal

asub elektri või gaasi põhi- võrk. Talumistasu kohaldub enne maa kinnistusraama- tusse kandmist kinnisasja- dele rajatud tehnovõrkude- le kui ka nendele, mis on ehi- tatud notariaalse servituu- dilepingu alusel ja kus pole muud tasu kokku lepitud. Ka tulevikus võib servituu- di seadmisel leppida kokku teistsuguses tasus, kui sea- dus ette annab. Tuleb meeles pidada, et talumistasust vaid 1/3 on tulumaksuvaba.

Maa-ameti geoportaal on valminud talumistasude kal- kulaator (<https://geopor- taal.maaamet.ee/est/Teenu- sed/Talumistasu-kalkulaator-p635.html>). Kui omanik sisestab oma katastriüksu- se nime, siis kuvatakse auto- maatselt kinnistul oleva teh- norajatise omanik, kaitse- vööndi ulatus ja eeldusliku talumistasu suurus. Selle tea- be alusel saab maaomanik otsustada, kas tasub taotlust võrguomanikule esitada.

Priidu Pärna,

Eesti Omanike Keskliidu esimees

VOLIKOGUS

- ◆ Maa hindamise seaduse § 6 lõikes 1 kohaliku omavalit- suse pädevusse antud küsimuste lahendamine delegeeriti Kihnu Vallavalitsusele (võimalik tutvuda Riigi Teataja vee- bilehel);
- ◆ Lõpetati Umba (Sääre küla) detailplaneeringu menetle- mine (puudub huvitatud isik);
- ◆ Lõpetati Haavanuka (Sääre küla) detailplaneeringu me- netlemine (huvitatud isiku esindaja soovib menetluse lõ- petamist);
- ◆ Lõpetati Uuetoa Mihkli (Rootsiküla) detailplaneeringu menetlemine (huvitatud juriidiline isik on lõpetanud tege- vuse ja äriregistrist kustutatud);
- ◆ Kinnitati FIE Elmu Lillese poolt esitatud ettevõtlustoetu- se lõpparuanne projektile „Soodapritsi soetamine“;
- ◆ Suaru sadama kohvikuhuone ehitamise hoonestusõigu- se seadmise konkurss tunnistati nurjunuks, kuna ei esita- tud ühtegi pakkumist;
- ◆ Muudeti määrust „Pädevuse jaotus ehitusvaldkonnas“ (võimalik tutvuda Riigi Teataja veebilehel).
- ◆ Kihnu Vallavolikogu ja Exle OÜ ning Visit Kihnu OÜ va- hel sõlmitud jalgrattaplatsi rendilepingud loeti alusetult üles öelduks ja mõlemalt nõutakse lepingus ette nähtud ulatuses renditasu.
- ◆ OÜ-lt Kihnu Puukoi nõutakse tasu omavolilise vallavara (avalik parkla) kasutamise eest jalgrattarendi teenuse pak- kumiseks.

DETAILPLANEERINGUD

- ◆ Kihnu Vallavalitsus teatab, et 07.11.2018 otsuse- ga nr 30 lõpetati Kihnu Vallavolikogu 30.06.2008 ot- susega nr 22 algatatud Haavanuka kinnistu (Sääre küla) detailplaneeringu koostamine. Huvitatud isik soovis planeeringu menetlemise lõpetamist.
- ◆ Kihnu Vallavalitsus teatab, et 07.11.2018 otsusega nr 30 lõpetati Kihnu Vallavolikogu 01.12.2003 otsu- sega nr 31 algatatud Umba kinnistu (Sääre küla) de- tailplaneeringu koostamine. Huvitatud isik puudub.
- ◆ Kihnu Vallavalitsus teatab, et 07.11.2018 otsuse- ga nr 32 lõpetati Kihnu Vallavolikogu 20.06.2006 ot- susega nr 28 algatatud Uuetoa Mihkli katastriüksuse (Rootsiküla) detailplaneeringu koostamine. Planeer- ringu ettepaneku tegija on lõpetanud tegevuse ning kustutatud äriregistrist.

Jälle tuleb talv ja teede servad on, nagu nad on

Kihnu Vallavalitsus palub vallateedega piir- nevate maade omanikke eemaldada teekaitsevööndis olev võsa ja puud kahe meetri ulatuses tee servast ja kui tee piirneb kraaviga, siis kraavi põhjani selle tee- poolsest küljest.

Kui kellegi ei ole jak- su seda tööd ise ette võt- ta, siis palume sellest tea- vitada vallavalitsust ja- nuarikuu jooksul. Sellisel juhul tellib vald teepee- narde puhastamise ning võsa ja puud utiliseeritak- se (tehakse hakkeks vmt).

Küsimuste korral pöörd- ge keskmannonuniku Kai- do Selbergi poole telefoni 446 9910 või e-maili kaido. selberg@kihnu.ee kaudu.

Võsa ja puude raie palu- me lõpetada märtsikuu alguseks. Kui selleks ajaks ei ole töid teostatud, laseb vallavalitsus võsa eemalda- da ehitusseadustiku § 72 lg 2 alusel.

Tee kaitsevöönd kohali- kul teel (valla teel) on 30 m tee välimisest servast. Kahemeetrise puudest ja võsast puhastud vööndi eesmäärke on mitu.

Esiteks on nii tagatud, et oksad ei löhu opera- tiivsünnimusele reageeri- vaid päästeautosid. Tei- seks tagab avatus tee hea seisukorra – kinnikasva- nud ja varjatud teed ei kui- va, lehed ja muu orgaanili- ne materjal ladestub teele ja rikub tee kattematerjali (kruusateed).

Lisaks märgime, et ehitus- seadustiku kohaselt peab kinnisasja omanik võimal- dama paigaldada tee kait- sevööndisse tee korras- hoiuks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoo- le teed, kui nimetatud tege- vus ei takista juurdepääsu kinnisasjale.

2019. aastal on kavas kor- rastada kohalikke teid ning viia teedele kruusa. See tähendab, et ka teeremon- di ajal ei saa tee-ehitusma- sinad töid teostada, kui teed on võsastunud ning oksad teedel.

Palume mõistvat suhtu- mist nii talvisesse teehool- desse kui ka suvissesse ettevalmistustesse.

Kihnu Vallavalitsus

Piiride korrastamine muutub lihtsamaks

Eeloleval aastal lihtsustub maaomanike jaoks maaüksuste piiride korrastamine, nagu naabermaatükkide vahelise piiri muutmine, maaüksüki liitmine ja jagamine.

Maa-amet kaasajastab katastriandmeid, mille tagajärjel piiriandmed, pindala ja kõlvikuandmed muutuvad täpsemaks. Piir looduses ei muutu ja muudatused tehakse registri korrastamise eesmärgil.

Pärast Eesti iseseisvumise taastamist hakati õigusjärgsetele omanikele tagastama maid ja talusid – seda tuli teha kiiresti, et maa ei oleks peremeheta. Nii maa tagastamisel kui ka erastamisel mõõdistas maamõõtja piiri, määras kõlvikud ja koostas maatüki plaani. Maaüksusi moodustati ka plaanimaterjali alusel ilma mõõdistamiseta.

Tänapäevane tehnoloogia võimaldab Maa-ametil kasutada erinevaid andmealli-

kaid ja nende andmete alusel on Maa-ametil katastripidajana õigus luua maatüki kujud katastris, määrata kõlvikud ning arvutada pindala. See võimaldab viia vajalikke maatoiminguid läbi lihtsalt, kiirelt ja taskukohaselt ning toetada sellega kinnisvara käivet.

Uute tehniliste lahenduste abiga muutub järgmise aasta jooksul võimalikuks maatüki osaline mõõdistamine, mis varem võimalik ei olnud. See tähendab, et maatoimingute tegemisel ei pea maamõõtja mõõdistama enam kogu maatükki, vaid üksnes muudetavat piirilõiku.

Osaline mõõdistamine aitab lahendada praktilise elu vajadusi, näiteks kui naabrid soovivad muuta omavahelist piiri, et saavutada otstarbekam maakasutus või kui tegelik maakasutus ja ametlik piir ei lähe omavahel kokku. Samuti aitab see parandada maareformi läbi viimisel tekkinud vigu.

Juhul kui uusi piire ei ole vaja üldse looduses tähistada, lihtsustub maatükkide liitmine ja jagamine selliselt, et Maa-amet saab toimingut sobivate alusandmete korral läbi viia elektrooniliselt, ilma maa mõõdistamiseta.

Piiride korrastamiseks tuleb pöörduda maamõõtja poole, kes koostab maakorralduskava. Sellele märgitakse olemasolevad ja soovitud uued maaüksuse piirid. Maaomanikud kooskõlastavad piiride muutmise kohaliku omavalitsuse ja Maa-ametiga ning tellivad vajadusel mõõdistamise. Mõõdistamisandmete alusel määrab Maa-amet maatükkide piirid ja pindalad.

Maaomanikud tasuvad vajadusel omavahel hüvitised ja notari poole pöörduma ei pea. Maakataster registreerib uued katastriüksused ja esitab kinnistamisavalduse vastavalt maaomanike tahtele. Seega on maatoimingute tegemine maa-

manikele edaspidi märksa lihtsam, ei pea enam esitama samasisulisi avaldusi mitmele riiklikule registrile ega pea pöörduma notari poole.

Maatoimingute lihtsama läbiviimise üks eeldus on see, et maa piirid oleksid katastris kajastatud võimalikult ajakohaselt ja oleksid vastavuses piiridega looduses. Samuti on tähtis, et katastrikaardil kajastuks tegelik looduslik seisund ehk et oleks õige teave selle kohta, kui suure osa maatükist katab õuemaa, metsamaa, haritav maa, looduslik rohumaa või muu maa.

Praegu loovad lihtsustatud maatoiminguteks eeldused nii mõõdistustehnika ja aluskaardi täpsus kui ka info- ja tehnoloogilised võimalused. Nii võtabki Maa-amet maakatastris 1. jaanuaril 2019 kasutusele oluliselt täpsemad alusandmed. Sama piiripunkti kohta erinevate maatükkide vormistamisest ja mõõdistamisest kogutud andmed,

Hei, kihnlasõd sii- ning siälpuõl merd!

Uiõd uudisõd tulad ikka egä
pühäbä umiku 8.15
ning niärikuu 11.pääväst egä
riede õhta 18.30.

Jõlusi jõula ning parami uudisi uiõ aasta!

Teite

Kasõ Kai Kihnust ning Kasõ Mark Manõjast

Täname oma kliente, koostööpartnereid,
töötajaid ja sõpru teguderohke
aasta eest!

Ilusat jõuluaega
kõigile ja veelgi
paremat uuel aastal!

Soovib AS Kihnurand

mis võisid erineda lubatud vea piires, viiakse omavahel kokku.

Samuti viiakse looduseobjektidel kulgevad piirid vastavusse aluskaardiga. Piirandmete kokku viimisega võivad muutuda piiripunkti koordinaadid ja sellest tulevalt võib vähesel määral muutuda ka maatüki pindala maakatastris ja kinnistusraamatus.

Oluline on rõhutada, et seejuures piir looduses ei muutu ja muudatused tehakse registri korrastamise eesmärgil. Andmed muutuvad täpsemaks ja seega on piiri asukoht looduses ka üheselt määratletav.

Eestis on maa- ja omandiandmete pidamiseks kahe registri põhine süsteem – õiguslikku tähendust omav omandiandmete register ehk kinnistusraamat ja tehniline, maatüki andmeid pidav register ehk maakataster.

Kinnistusraamat saab

andmed maatüki sihtotstarbe, asukoha ja pindala kohta maakatastri pidajalt ehk Maa-ametilt. Seega maakatastri andmete korrastamise tulemusel muutuvad täpsemaks ka maatüki andmed kinnistusraamatus.

Head maaomanikud, palun tutvuge oma maaüksuse pindala ja kõlvikute andmetega Maa-ameti geoportaalis: <https://geoportaali.maaamet.ee/est/Andmed-ja-kaardid/Maakatastri-andmed/Katastriüksuse-kolvikute-paring-p631.html>

Andmetes võib esineda ebatäpsusi.

Lisainfo ja võimalikest andmete ebatäpsustest anna palun teada Maa-ametile aadressil kataster@maaamet.ee või helista infotelefonil 675 0810.

Kaido Selberg,
keskkonnanounik

Esikaane pildi joonistas Liisamari Viik ja salmi autor on Elme Männi.

Detsembrikuu sünnipäevalapsed

2. detsember

Toivo Sulg (Uuda) 74

6. detsember

Alla Vesik (Varju) 91

8. detsember

Erich Köster (Kiisu) 72

10. detsember

Ragna Vesik (Kurve) 50

12. detsember

Jaanus Kuldkepp (Kõrgemetsa) 50

14. detsember

Heino Vahkel (Suigu) 82

15. detsember

Theodor Saare (Jaagu) 74

Ene Peedi (Umba) 50

18. detsember

Ella Japp (Kasemaa) 74

22. detsember

Viin Sulg (Uuda) 75

Aino Laos (Lääne) 71

23. detsember

Helle Kott (Õismaa) 60

24. detsember

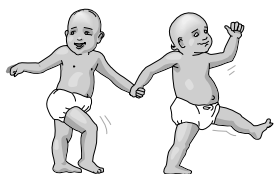
Ellen Vahke (Silla) 76

26. detsember

Maria Intsaar (Toominga) 70

31. detsember

Silvi Pelberg (Lõpe) 55

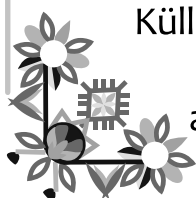

Õnnitleme!

Õie Merimaa ja Jarmo Ketti
perre sündis 13. novembril
Marjan Kett.

31. detsembril kell 21

avab **Metsamaa talu** ukсед,
et üheskoos saata ära vana aasta ja
tervitada uut.

Külla tulevad Eesti lõõtsamehed
eesotsas Siim Rikkeriga
ansamblist Tuulelõõtsutajad.

Esmaspäeval, 24. detsembril
kell 17.00 Kihnu kirikus
JÕULULITURGIA.
Teenib preester Justinus.

KAUNIST PÜHADEAEGA JA
TEGUDEROHKET UUT AASTAT
kõigile sõpradele ja koostööpartneritele!

PUHKA KIHNU OÜ

Jõlusi jõulupühi
ning kõiki iäd
tulõvaaastaks!

SA Kihnu
Kultuuriruum
KIHNU CULTURAL SPACE

Meeleolukat
2019. aastat!

Kihnu Rahvamaja

Jõulud jõudvad...
Paelu päkäpikkä
ning poenksa!

KIHNU MUUSIUM